

Posudek na diplomovou práci

Jana Merjavá - Sociálne istoty vs. osobné slobody: Obdobie tzv. normalizácie a transformácie očami obyvateľov Krompách. Životopisné rozprávania

Diplomová práce „*Sociálne istoty vs. osobné slobody: Obdobie tzv. normalizácie a transformácie očami obyvateľov Krompách. Životopisné rozprávania*“ se pokouší přispět studiem konkrétního maloměstského mikroregionu Slovenska k poznání toho, jak lidé vnímají tzv. normalizaci v komparaci se systémem po roce 1989.

Studentka si zvolila metodu orální historie. Rozhodla se pro formu kvalitativního výzkumu, zřetelně vymezila zkoumané otázky (sociální jistoty a pocit svobody před a po roce 1989) a její narátoři představují poměrně reprezentativní výběr, v němž nalezneme jak genderově, tak sociálně odlišné skupiny. Základní rámec textu je proto zcela dostatečný.

V obecné rovině lze také ocenit, že práce působí sevřeným dojmem, má logickou strukturu a z množství nahraného materiálu dokázala studentka vybrat velmi zajímavé pasáže, které plně korespondují s jejím výzkumným záměrem.

Z metodologického hlediska ale stojí za výtku menší hloubka analýzy rozhovorů, přesněji řečeno nedostatečná kritika (a interpretace) pořízených pramenů. Příklad za všechny – autorka textu (s. 33) uvádí, že lidé s vyšším vzděláním a vyššími funkcemi se vůči předlistopadovému režimu stavěli „minimálně rezervovaně“. Nebere ale vůbec v úvahu subjektivní projekci vlastních osudů svých narátorů. Jak mohli být lidé s vyššími funkcemi rezervovaní vůči režimu, který jim za jejich plnou loajalitu vyšší funkce poskytoval? Podobně „podlehnutí“ vlastní prezentaci narátorů bychom v práci našli vícekrát.

Práce je geograficky zaměřena na Krompachy. Ač se autorce daří základní specifika této obce poměrně zřetelně narýsovat, nalezneme v textu pasáže, které původní záměr nabourávají – studentka se často odvolává na městské kroniky a poukazuje na velmi zajímavé okolnosti (např. žádná reflexe pražského jara, prožívání listopadových dnů roku 1989 atd.), bohužel ale z kronik necituje, takže je tento cenný pramen v práci ponechán zcela zbytečně ladem, protože by textu mohl dodat další dimenzi. Protože se v analytické části studentka odvolává pouze na rozhovory, působí text až příliš odtrženě od městské reality a neživotně. Kdyby byly rozhovory konfrontovány s dalšími prameny místní povahy – nejen oněch kronik, ale také třeba archivu tamního NV, místní organizace KSČ, zápisy ze schůzí dalších organizací včetně podnikových, nabyl by text hlubších rozměrů.

Poslední poznámkou jsou místy ledabylé definice obecně používaných pojmů – např. pojem národní fronty („*koalícia rôznorodých politických síl s monopolom moci*“, s.18), což je však už spíše drobností.

V souhrnu je diplomová práce Jany Merjavé poměrně kvalitním textem s dílčími nedostatky, a proto navrhuji v případě dobré obhajoby známku 2 (velmi dobře).

V Praze 14.10.2012

.....
PhDr. Přemysl Houda, PhD.

